

Бірлігі жарасқан ел

Өскеменде Достық үйлерінің Бірінші Республикалық конгресі өтті

Қазақстан халқы Ассамблеясының 30 жылдығына орай өткізілген іс-шара екі күнге созылды. Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университетінде 23 қыркүйекте пленарлық отырыс өтті.

— Түрлі этнос өкілдері Шығыс Қазақстанның және көпұлтты еліміздің дамуына жандарын салып, еңбектерін сіңірді, — деп атап өтті ШҚО әкімі Нұрымбет Сақтағанов құттықтау сөзінде. — Осындай мәдени әртүрлілік — біздің күшіміз бен мақтанышымыз. Осыдан 33 жыл бұрын дәл біздің облыста азаматтардың (этномәдени бірлестіктердің өкілдері, қоғам қайраткерлері мен ақсақалдар) бастамасымен елдегі алғашқы Достық үйі ашылғаны кездейсоқ емес. Бүгінде мұндай үйлер бүкіл ел бойынша жұмыс істейді. Біз бұл тәжірибені сақтауға және дамытуға міндеттіміз. Шығыс Қазақстан этноәлеуметтану және этнография саласында үлкен әлеуетке ие. Өңірде республикалық және халықаралық деңгейде танылған беделді ғалымдар жұмыс істейді. Олардың қатысуымен жас ғалымдар клубы құрылып, білім беру бастамалары іске асырылуда. Мемлекеттік басқару академиясымен бірлесіп этносаясат және этнокоммуникация саласында мемлекеттік қызметшілерді даярлау және олардың біліктілігін арттыру курсы әзірленді. Біз мұндай бастамаларды толықтай қолдаймыз және оларды іс жүзінде қолдануға тырысамыз. Бейбітшілік, келісім және бір-бірімізге деген құрмет



— бізді бүгінде біріктіріп тұрған нәрсе. Достық үйлерінің Бірінші Республикалық конгресінің құрметті қонағы, Қазақстан халқы Ассамблеясы төрағасының орынбасары Марат Әзілханов Шығыс Қазақстанда сегіз достық үйі бар екенін атап өтті. Бұл республиканың барлық облыстарындағы ең үлкен көрсеткіш. Жалпы елімізде 32 өңірлік достық үйі бар. Олар қоғамды біріктіру, этносаралық бірлікті сақтау мен дамытудың маңызды миссиясын орындауда. — Қазақстан тұрғындарының этникалық шығу тегі әртүрлі болғанына қарамастан, біздің ортақ мемлекеттік рәміздеріміз бар: Ту, Елтаңба және Өнұран, өйткені біз — бір мемлекеттің азаматымыз, — деп мақтанышпен

айтты Марат Алмасұлы. — Біздің қуаныштарымыз бен қайғыларымыз, мақсаттарымыз бен ұмтылыстарымыз ортақ. Екі күндік конгреске еліміздің түкпір-түкпірінен келген Достық үйлерінің, мемлекеттік органдардың, этномәдени және жастар бірлестіктерінің 100-ден астам өкілдері қатысты. Бірінші күні қонақтар этномәдени бірлестіктермен кездесіп, «Достық тәжірибелері: нәтижелі үлгілер» атты сараптамалық сессиясына қатысты, Сол жағалау кешеніндегі этноауылға барып, түрлі ұлттардың тұрмысымен, өнерімен және мәдениетімен танысты. Күннің екінші жартысында Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университетінде пленарлық отырыс өтті. Онда қатысушылар

этносаралық келісімді нығайту мүмкіндіктерін талқылады, қызмет жолындағы тәжірибесімен бөлісті және мәдениеттер диалог орталықтары жұмысының тиімділігін арттыру бойынша қадамдарды белгіледі. Конгресс 24 қыркүйекте Риддерде аяқталды, онда ашық диалог форматында «Ассамблея жастары» жастар активінің мектебі өтті. Қатысушылар пікір алмасып, этносаралық келісімді нығайту бойынша одан әрі жұмыс істеу мүмкіндіктерін талқылады. Қорытындылай келе, олар Бірінші Республикалық конгресс ел үшін тарихи оқиға екенін атап өтті және мұндай кездесулердің жыл сайын өткізілуі туралы тілектерін білдірді.

Юлия СОЛОВЬЕВА,
автордың фотосы

Қысқа

Жоғарыдан тамашалау

ШҚО-да тағы бірнеше бақылау алаңдары салынбақшы.

«Altai Invest — 2025» халықаралық инвестфорумы барысында Ұлан ауданының әкімі Арман Бекбосынов пен «ЭМТРЭВЭЛ» ЖШС директоры Алексей Аксенов 56 миллион теңгеге бақылау алаңын салу туралы меморандумға қол қойды. Сонымен бірге осы компания басқа келісімге сәйкес Үлкен Нарын ауданында бақылау алаңы мен туристік үйлер салуға ниетті.

Тікелей мүдделілік бар

ШҚО-да Ұрынқайдан ҚХР шекарасына баратын жол салынады.

«Altai Invest — 2025» халықаралық инвестициялық форумында жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы ҚХР компанияларымен ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. Келісім шеңберінде тараптар «Ұрынқай — Тосқайын — Шанағатты — «Маралды» шекара заставасы — ҚХР шекарасы (Байқаба) автожолының құрылысы» жобасы бойынша бірлесіп жұмыс істейтін болады.

Жағалауды игеруде

Сібе көлдерінде демалыс базаларының құрылысы жалғасады.

Бұл туралы 26 қыркүйекте Өскеменде өткен «Altai Invest — 2025» халықаралық инвестфорумы кезінде белгілі болды. Форум аясында Ұлан ауданының әкімі Арман Бекбосынов, «ШҚО өңірлік мемлекеттік-жеке меншік әріптестік орталығы» АҚ басқарма төрағасы Ержан Шурманов және «Виста Лаго» ЖШС директоры Жанна Шахенова 11,5 миллиард теңге сомасына бірінші Сібе көлінде (Садыркөл) туристік база салу туралы келісімге қол қойды.

Өзен әлеуетін пайдаланады

ШҚО-да бірден бірнеше шағын ГЭС пайда болуы мүмкін.

Инвесторлармен тиісті меморандумдарға 26 қыркүйекте ШҚО-да өткен «Altai Invest — 2025» халықаралық инвестициялық форумында қол қойылды. Осылайша, «Global Turbo Compressors» ЖШС Үбі өзенінде (Шемонаиха ауданы) 200 миллиард теңгеге екі гидроэлектростанция; «CAPITAL DVP» ЖШС — Лесная Пристань ауылының (Алтай ауданы) маңында 45 миллиард теңгеге екі ГЭС; «ЖЕЛ ҚУАТ» ЖШС — Кіші Үлбі өзенінде (Алтай ауданы) 15 миллиард теңгеге станция салуды көздеп отыр.

Көгілдір экипировкамен

Ауыл шаруашылығы интервьюерлерін sanaq.gov.kz сайты немесе 1446 нөмірі арқылы тексеруге болады

Қазақстанда ауыл шаруашылығы санағының ең қауымды — екінші кезеңі жалғасып жатыр. Еліміз бойынша 2,5 мыңнан астам Ұлттық статистика бюросының интервьюері елді мекендерді аралап, аграрлық салаға қатысты деректерді жинап жатыр.

Интервьюерлерді арнайы көгілдір түсті формасынан және бейджі бар қызметтік куәлігінен оңай тануға болады. Бейджде орналасқан QR код арқылы қызметкердің жеке басын бірден тексеруге мүмкіндік бар. Сонымен қатар интервьюердің куәлік нөмірін sanaq.gov.kz сайтындағы «Интервьюерді іздеу» бөлімінде енгізу арқылы немесе 1446 бірыңғай байланыс орталығына қоңырау шалып, ақпаратты нақтылауға болады. «Біз халықты ақпараттандыру бойынша ауқымды жұмыс жүргізіп жатырмыз, оның ішінде ауыл чаттары арқылы да хабарлап отырмыз. Біздің интервьюерлер жеке бастың немесе банк деректерін сұрамайды, барлық

сауалдар тек санақ пен ауыл шаруашылығы тақырыбына қатысты. Біз тұрғындарды ашық әрі шынайы жауап беруге шақырамыз. Бұл деректер ауыл шаруашылығының жағдайын объективті бағалауға және қолдау шараларын айқындауға негіз болады», — деді Ұлттық статистика бюросы басшысының орынбасары Өсел Шауенова. Егер интервьюер келген кезде үйде ешкім болмаса, ол байланыс деректері көрсетілген хабарлама қалдырады. Мамандардың белгіленген мекенжайға бару фактісі GPS жүйесі арқылы тіркеледі. Жалпы, интервьюерлердің жұмысы тұрақты бақылауда. Әрқайсысына сауалнаманы дұрыс жүргізуді қадағалайтын нұсқаушылар бекітілген. Сондай-



ақ өңірлерге Ұлттық статистика бюросының жұмыс тобының мүшелері шығып, санақтың жүргізілу тәртібі мен жиналған деректердің объективтілігін тексереді. Күн сайын деректердің сапасы бақылаудан өтеді, мұнда қателіктер анықталса, мысалы, респонденттің мекенжайы дұрыс енгізілмесе немесе көрсеткіштер

күмәнді болса, түзетулер жасалады. Ұлттық статистика бюросы барлық жауаптардың құпия сақталатынын және тек ресми статистиканы қалыптастыру үшін ғана пайдаланылатынын еске салады. Ауыл шаруашылығы санағының офлайн кезеңі 20 қазанға дейін жалғасады.